

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЪРГОВИЯТА“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ТЪРГОВИЯ С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ПРОДУКТИ“;

ЗА СПЕЦ: „Икономика и търговия“; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 6;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 5

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	90	-

Изготвили програмата:

1. ....
(доц. д-р М. Стоянов)

2. ....
(доц. д-р Д. Желязкова)

Ръководител катедра: .....
„Икономика и управление на търговията“ (доц. д-р В. Димитрова)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината “Търговия с интелектуални продукти” е насочена към формиране на знания на студентите в бакалавърска степен на обучение от специалност "Икономика и търговия", относно същността, видовете и основните характеристики на интелектуалните продукти като ценен актив. Тя предоставя теоретични знания за съдържанието на интелектуалната собственост и нейната значимост за бизнеса като особен фирмен ресурс.

Целта на изучаването на дисциплината е да формира необходимата професионална компетентност в студентите относно научните открития, патентите, търговските марки, индустриалния дизайн, авторското и свързаните с него права, търговската тайна, технологията на лицензирането и други интелектуални продукти.

В учебната програма се отделя внимание и на въпросите свързани с пазара на интелектуална собственост, ролята на интелектуалната собственост за икономическия растеж, правната закрила и международната търговия на интелектуални продукти, ролята на дигиталната икономика и интернет като бизнес среда на интелектуални продукти..

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИНТЕЛЕКТУАЛНИТЕ ПРОДУКТИ		4	4	
1.1.	Същност, обхват и съдържание на интелектуалната собственост			
1.2.	Интелектуални продукти			
1.3.	Икономическа реализация на интелектуалния продукт			
1.4.	Международна система за закрила на интелектуалната собственост			
ТЕМА 2. СОБСТВЕНОСТ ВЪРХУ ИНТЕЛЕКТУАЛНИЯ ПРОДУКТ		2	2	
2.1.	Значимост, икономическа ползност и икономически потенциал на интелектуалната собственост за бизнеса			
2.2.	Интелектуалният продукт като обект на собственост и бизнес актив			
2.3.	Интелектуалната собственост като инвестиция			
ТЕМА 3. СЪЩНОСТ И ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИНТЕЛЕКТУАЛНИТЕ ПРОДУКТИ		6	6	
3.1.	Изобретение			
3.2.	Полезен модел			
3.3.	Индустриален (промишлен) дизайн			
3.4.	Търговските марки и марките за услуги			
3.5.	Наименованието за произход и указания за произход			
3.6.	Ноу-хау			
3.7.	Художествена собственост – авторски и сродни права			
ТЕМА 4. ТЪРГОВСКА ТАЙНА		2	2	
4.1.	Основи на търговската тайна			
4.2.	Програма за управление на търговската тайна			
4.3.	Присвояване на търговска тайна			
4.4.	Нарушения на търговската тайна			

ТЕМА 5.ПАТЕНТОВАНЕ НА ПРОДУКТИТЕ НА ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ		4	4	
5.1.	Същност и видове патенти			
5.2.	Процедура и критерии за издаване на патент			
5.3.	Проучване и разбиране на патентната информация. Етапи и съдържание на патентните проучвания			
5.4.	Статут на патентното представителство и използване на патентната информация. Механизъм на действие, икономически функции и нарушения на патентите и патентното право			
5.5.	Система за управление на патентите. Патентоване в чужбина			
ТЕМА 6. ТЕХНОЛОГИЯ НА ЛИЦЕНЗИОННАТА РЕАЛИЗАЦИЯ		2	2	
6.1.	Основни концепции на лицензирането			
6.2.	Подготовка на лицензирането			
6.3.	Преговори за постигане на лицензионно споразумение			
6.4.	Преглед на лицензионното споразумение			
6.5.	Управление на лицензионните споразумения			
ТЕМА 7. ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ В ДИГИТАЛНАТА ИКОНОМИКА		4	4	
7.1.	Интелектуалната собственост и електронната търговия			
7.2.	Създаване на уебсайт. Избор на домейн			
7.3.	Защита на уебсайта. Технологични мерки за защита			
ТЕМА 8. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПАЗАРА НА ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ		6	6	
8.1.	Особености на търсенето и предлагането на интелектуални продукти			
8.2.	Интелектуалната собственост и международната търговия			
8.3.	Проверка на свободата за търгуване			
8.4.	Защита правата на интелектуалната собственост			
8.5.	Нелоялна конкуренция			
		Общо:	30	30

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Мултимедиен проект (по избор от предварително зададени)	1	25
1.2.	Тест със смесени въпроси	4	20
1.3.	Контролна работа - писмена по зададени въпроси и/или тест	1	10
1.4.	Казус	1	5
Общо за семестриален контрол:		7	60
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (класически писмен изпит със зададени въпроси и задачи)	1	30
Общо за сесиен контрол:		1	30
Общо за всички форми на контрол:		8	90

IV. ЛИТЕРАТУРА:

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Борисов, Б. и В. Борисова. Интелектуална собственост в индустрията, селското стопанство, културата, дигиталната среда и компютърните системи, бизнеса с традиционни знания, баланса на фирмата като дълготрайни нематериални активи. София: ИК – УНСС, 2015.
2. Борисова, В. Медиация по интелектуална собственост. Извънсъдебен способ за решаване на търговски спорове. София: ИК – УНСС, 2016.
3. Борисова, В. Интелектуална собственост и собственост. София: УИ „Стопанство“, 2010.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Атанасова, Х. Правна уредба на интелектуалната собственост. Свищов: Акад. изд. „Ценов“, 2013.
2. Желязкова, Д. Иновативни подходи в съвременната търговска практика. // Международна научна конференция на тема „Икономиката в променящия се свят: национални, регионални и глобални измерения“, Варна: Унив. изд. „Наука и икономика“, 2015, с. 425 – 435.
3. Костов, А. Интелектуалната собственост в Интернет. София: „Фенея“, 2012.
4. Маркова, М. Рекламата като интелектуална собственост. София: ИК – УНСС, 2016.
5. Митев, Н. Методи за оценка на интелектуалните активи на организацията. София: „Софттрейд“, 2013.
6. Саракинов, Г. Авторско право и сродните му права в Република България. С.: „Сиби“, 2013.
7. Стоянов, М. Глобални и регионални измерения на търговията. Варна: „Наука и икономика“, 2015.
8. Стоянов, М. Организации за колективно управление на авторски права. // Сборник доклади от юбилейна научнопрактическа конференция с международно участие на тема “Съвременни измерения на търговския бизнес – комуникация между наука и практика”, Свищов: Акад. изд. “Ценов”, 2011, с.153-158.
9. Закон за авторското право и сродните му права. В сила от 01.08.1993, и последващи изменения и допълнения в ДВ.
10. Закон за защита на конкуренцията. Обн. ДВ. бр.102 от 28 Ноември 2008г., и последващи изменения и допълнения в ДВ.
11. Закон за марките и географските означения. Обн. от 14.09.1993, и последващи изменения и допълнения в ДВ.
12. Закон за патентите и регистрацията на полезните модели. Обн. от 02.04.1993, и последващи изменения и допълнения в ДВ.
13. Закон за промишления дизайн. Обн. от 14.09.1999, и последващи изменения и допълнения в ДВ.
14. Intellectual Property Commercialization: Policy Options a. Practical Instruments. Geneva: United Nations Econ. Commiss. for Europe, 2011.

2016 г.

МС/ДЖ